

DOI: <https://doi.org/10.61825/r1.2024.v501.14>

Lidia Kataryńczuk-Mania*

Uniwersytet Zielonogórski

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4934-7465>

e-mail: l.katarynczuk-mania@wpps.uz.zgora.pl

Małgorzata Kuncewicz**

Uniwersytet Zielonogórski

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-8612-8112>

e-mail: m.kuncewicz@bu.uz.zgora.pl

Grzegorz Mania***

Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3001-9493>

e-mail: g.mania@amfn.pl

**O ARTYSTYCZNEJ I KULTURALNEJ DZIAŁALNOŚCI
STOWARZYSZENIA POLSKICH MUZYKÓW
KAMERALISTÓW NA TERENIE WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIEGO I NIE TYLKO**

ON THE ARTISTIC AND CULTURAL ACTIVITIES OF THE POLISH
CHAMBER MUSICIANS' ASSOCIATION (SPMK) IN THE LUBUSKIE
VOIVODESHIP AND BEYOND

Keywords: Polish Chamber Musicians' Association (SPMK), chamber music, music promotion.

***Lidia Kataryńczuk-Mania** – doktor habilitowany nauk humanistycznych w dyscyplinie teoria muzyki i pedagogika, profesor uczelni; zainteresowania naukowe: edukacja muzyczna, terapia muzyczna.

****Małgorzata Kuncewicz** – starszy kustosz dyplomowany; zainteresowania naukowe: biblioteki cyfrowe, digitalizacja, nowe technologie w bibliotece.

*****Grzegorz Mania** – doktor nauk prawnych, doktor habilitowany nauk o sztuce, profesor uczelni; zainteresowania naukowe: prawo własności intelektualnej, kształcenie artystyczne, edukacja muzyczna, sektor NGO.

This article highlights the value of organisational work and various artistic, cultural and publishing initiatives, including music festivals, outreach projects, training activities, and academic research (incl. copyright). It also emphasises both domestic and international collaborations, as well as the association's publishing efforts.

O ARTYSTYCZNEJ I KULTURALNEJ DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA POLSKICH MUZYKÓW KAMERALISTÓW NA TERENIE WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO I NIE TYLKO

Słowa kluczowe: Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów (SPMK), muzyka kameralna, popularyzacja muzyki.

Artykuł przybliży walory pracy organizacyjnej, inicjatyw artystycznych, kulturalnych, redakcyjnych, m.in.: festiwali muzycznych, projektów popularyzatorskich, działalności szkoleniowej, naukowej (m.in. z zakresu prawa autorskiego), współpracy nie tylko krajowej, ale zagranicznej, a także wydawnictw.

Wprowadzenie

Rozumienie edukacji artystycznej i różnorodnych działań podejmowanych w jej zakresie umożliwia człowiekowi wchodzenie w proces poznawania i doświadczenia kultury. „W wymiarze społecznym przyjmuje [ona] kształt zorganizowanego procesu przygotowywania jednostek do świadomego udziału w życiu kulturalnym i jawi się jako ważne uwarunkowanie sposobów uczestnictwa w kulturze i korzystaniu z dorobku kultury. Natomiast w wymiarze jednostkowym może się spełniać w rozwoju osobowości, dając szansę dojrzałym wyborom w kulturze lokalnej, regionalnej, globalnej” (Ferenz 2016, s. 190).

Edukacja ta może być i jest podejmowana przez różnorodne jednostki organizacyjne, których kulturalne i artystyczne działania stanowią ważne zagadnienie podlegające refleksji naukowej i edukacyjnej. Niektóre z nich swe prawne zakotwiczenie mają w ustawach i funkcjonują najczęściej pod nazwą instytut lub centrum (np. Narodowy Instytut Fryderyka Chopina, Narodowy Instytut Muzyki i Tańca, Narodowe Centrum Kultury). W skali lokalnej najczęściej są to tworzone przez samorządy domy kultury i inne osoby prawne. Bardzo często jednak edukacja jest wspierana przez inicjatywy oddolne, dla których ramą prawną jest najczęściej forma stowarzyszenia

lub fundacji. Same stowarzyszenia funkcjonują nierzadko nie tylko pod taką nazwą, ale również towarzystw (np. Towarzystwo im. F. Chopina) czy związków (np. Związek Kompozytorów Polskich). Często również inicjatywy oddolne realizowane są w formie fundacji. Wiele takich organizacji za główny cel stawia sobie upowszechnianie i wspieranie rozwoju kultury muzycznej, nierzadko również wspieranie edukacji muzycznej.

Organizacja i zadania Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kameralistów

Muzyka kameralna stanowi cenną przestrzeń łączącą nierzadko muzyków zawodowych z muzykami-amatorami, jednocześnie będąc okazją do twórczego spotkania ludzi o odmiennych niekiedy korzeniach artystyczno-kulturowych.

Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów (SPMK), powołane w roku 2014, za siedzibę obrało sobie urokliwą, niewielką wieś w województwie lubuskim – Skarbonę (gmina Maszewo, powiat krośnieński). Założone przez grupę muzyków i miłośników muzyki, w swej koncepcji nawiązywało do idei towarzystw muzycznych, które były inspiratorami i organizatorami życia artystycznego w XVIII i XIX wieku w Polsce i Europie. Centralną ideą była więc samoorganizacja, współpraca samych muzyków na rzecz poszerzenia oferty kulturalnej oraz rozwoju kultury muzycznej. Założyciele SPMK pragną propagować idee muzyki kameralnej, wpływając tym samym na kształtowanie gustów muzycznych odbiorców, umożliwiając doskonalenie umiejętności twórcom, upowszechniając muzykę polską i wspierając jej rozwój.

Głównym celem jest oczywiście popularyzowanie muzyki, szczególnie muzyki kameralnej, ale także wspieranie rozwoju artystów-muzyków, działalność edukacyjna skierowana do dzieci i dorosłych, aktywizowanie środowisk lokalnych, budowanie prawnej świadomości wśród muzyków i odbiorców muzyki, wspieranie przedsiębiorczości artystów i ludzi kultury, rozwijanie kontaktów z krajowymi i zagranicznymi środowiskami twórczymi, zawodowymi oraz edukacyjnymi, propagowanie integracji międzypokoleniowej. Cele te Stowarzyszenie realizuje, podejmując najrozmaitsze inicjatywy, jak:

- organizowanie muzycznych festiwali, przeglądów, konkursów, koncertów, recitali, kursów mistrzowskich, otwartych lekcji, warsztatów, konferencji i seminariów,
- fundowanie stypendiów i nagród jako form wyróżnienia i motywacji twórców, oferowanie merytorycznego i finansowego wsparcia,
- organizowanie współpracy z partnerami zagranicznymi, a także organami administracji rządowej i samorządowej oraz innymi instytucjami,

- działalność wydawnicza i nagraniowa,
- doradztwo prawne i zawodowe.

Inicjatywy artystyczne, kulturalne i edukacyjne

Festiwale muzyczne

Wśród rozległych działań Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kameralistów na szczególną uwagę zasługują te okołomuzyczne: festiwale, koncerty, recitale. Warto wspomnieć choćby o unikatowym „Krakowskim Salonie Muzycznym” – festiwalu nawiązującym swoją formą do zjawiska salonu muzycznego i tradycji rodzinnego muzykowania (koncerty odbywają się nie tylko w dużych salach, ale także w prywatnych domach i salonach). Uczestnicy tych spotkań mogą nie tylko usłyszeć utwory kameralne polskich kompozytorów, ale także zapoznać się z ich biografiami i szczegółami życia artystycznego Krakowa i Polski. Odbyło się już 7 jego edycji, podczas których Stowarzyszenie współpracowało z Domem Jana Matejki – Oddziałem Muzeum Narodowego w Krakowie, Muzeum Krakowa, Instytutem Kultury Willa Decjusza, Instytutem Muzykologii i Państwową Szkołą Muzyczną II st. im. W. Żeleńskiego w Krakowie.

Kolejną propozycją z cyklu festiwali jest „Rzeszowska Jesień Muzyczna” – coroczny cykl różnorodnych koncertów, zaznajamiający odbiorców nie tylko arcydziełami muzycznymi, ale i mniej znanymi utworami polskich kompozytorów. U swych początków festiwal nosił podtytuł „Zapomniana muzyka”, bo programowym założeniem każdej edycji było przypomnienie twórców nieobecnych w szerszym życiu artystycznym. Koncerty w ramach festiwalu odbywają się nie tylko w salach koncertowych, ale również kościołach i innych instytucjach. Dotychczas Stowarzyszenie współpracowało m.in. z Instytutem Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego, Klasztorem oo. Dominikanów w Rzeszowie czy Zespołem Szkół Muzycznych nr 1 w Rzeszowie.

Nie można nie wspomnieć o jednym z nowszych pomysłów Stowarzyszenia, a mianowicie „Wielkanocnym Festiwalu Kameralnym” (pierwsza edycja miała miejsce w 2021 roku), który przenosi odbiorców na Ziemię Lubuską, a konkretniej w okolice Zielonej Góry. To festiwal muzyki kameralnej, którego element łączący stanowią muzycy wywodzący się z Zielonej Góry, i nierzadko nadal z nią związani, występujący obecnie z powodzeniem na scenach muzycznych kraju i zagranicy. Zapraszani są także wybitni polscy instrumentalisci i zespoły kameralne. Festiwal stanowi uzupełnienie oferty muzycznej miasta i regionu o muzykę kameralną, co ogólnie wiąże się z tendencją do odhermetyzowania muzyki klasycznej, znoszenia barier i zmniejszania dystansu. Muzyka kameralna, zapewniająca bliskość, możliwość kontaktu z wykonawcami, wysłuchania nie tylko ich interpretacji, ale również

ich zdania o wykonywanych utworach, stanowi najlepszą przestrzeń dla zbliżenia z publicznością.

Rysunek 1. Wielkanocny Festiwal Kameralny – plakat.
Źródło: (<https://spmk.com.pl/>)

Stosunkowo nową i cenną inicjatywą jest także Międzynarodowy Festiwal „Kobiety w muzyce / Women in music” realizowany w Gdańsku i Warszawie. Jego celem jest szeroka promocja twórczości polskich kompozytorek. Pomimo bowiem relatywnej otwartości środowiska muzycznego, wciąż w programach koncertowych rzadko obserwować można utwory kompozytorek, niewielka jest również świadomość społeczna o kobiecej stronie historii muzyki. Stowarzyszenie zrealizowało dotychczas dwie edycje, podczas których ukazywało twórczość polską na tle kraju partnerskiego – w I (2021) były to kompozytorki z Wielkiej Brytanii, w II edycji (2022) z Niemiec.

Rysunek 2. Plakat Festiwalu „Kobiety w muzyce”.

Źródło: (<https://spmk.com.pl/>)

Inicjatywą powołaną do życia w 2023 roku był Festiwal Muzyczny „Laks ocalały”. Celem projektu, realizowanego we współpracy z Galerią Nizio w Warszawie, jest przypomnienie szerszemu gronu odbiorców bogatej działalności artystycznej Szymona Laksa, urodzonego na początku XX wieku w stolicy kompozytora, dyrygenta, pianisty i pisarza żydowskiego pochodzenia, który przed II wojną światową wyjechał na studia kompozycji i dyrygentury do Paryża, a w czasie okupacji został aresztowany i deportowany do obozu Auschwitz-Birkenau (był tam kapelmistrzem męskiej orkiestry). Po wojnie wrócił do stolicy Francji. W komponowanych przez Laksa utworach słychać próby łączenia muzyki poważnej i popularnej, wpływy jazzu, bluesa, polskiego i żydowskiego folkloru.

Projekty popularyzatorskie

Od 2015 roku odbywają się także w Dobczycach, niedaleko Krakowa, „Dni Muzykowania Zespołowego i Rodzinnego”. W ich ramach mają miejsce: przegląd dziecięcych zespołów rytmicznych, konferencja naukowa oraz fe-

stiwiał rodzinnego muzykowania. Dzięki tej inicjatywie muzykujące rodziny mają szansę zaistnieć w szerszej przestrzeni publicznej, zaprezentować swoje umiejętności i podzielić radością, jaką sprawia amatorskie uprawianie muzyki. Jak piszą na swojej stronie organizatorzy „Wydarzenia w ramach Dni [mają] na celu wspieranie i promowanie muzykowania zespołowego – nie tylko jako ścieżki kształcenia muzycznego, ale także jako formy rozwoju muzycznego, narzędzia budowania więzi społecznych i rozpowszechniania kultury, integracji wielopokoleniowej i rozwoju zjawiska muzykowania profesjonalnego i amatorskiego” (SPMK 2023).

Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów włączyło się także w propagowanie idei integracji międzypokoleniowej, realizując projekt „Międzypokoleniowa Akademia Muzyczna” w ramach konkursu „Seniorzy w akcji” ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Były to serie spotkań artystyczno-edukacyjnych, w których znalazło się miejsce dla klasycznych recitali muzycznych, dla koncertów o niecodziennej obsadzie z repertuarem o luźniejszym charakterze, ale również strefa z prelekcjami, spotkaniami z artystami, warsztatami artystycznymi. Akademia realizowana była przez wiele edycji w Krakowie, Dobczycach, a jej pojedyncze edycje zrealizowane zostały także w Karczewie pod Warszawą, w letniej odsłonie zaś w Krośnie Odrzańskim.

Letnia Międzypokoleniowa Akademia Muzyczna to niejedyny lubuski akcent w działalności Stowarzyszenia. Organizacja bowiem od dwóch lat prowadzi działania mające na celu wskrzeszenie koncepcji letnich akademii muzycznych w Żaganiu. W nowym, oryginalnym ujęciu są to jednak „Letnie Akademie Kameralistyki Fortepianowej”, w których nacisk położony jest szczególnie na koncerty realizowane we współpracy z Parafią NMP, Pałacem w Żaganiu.

Bardzo ciekawa jest również działalność Kooperatywy Pianistycznej. Jest to inicjatywa grupy krakowskich pianistów, w ramach której organizowane są koncerty prezentujące różnorodne składy kameralne, a przede wszystkim różnorodne gatunki muzyczne. Podczas koncertów nierzadko prezentowane są nowe kompozycje, często na składy niecodzienne, jak np. fortepian na 6 czy nawet 8 rąk. Działania Kooperatywy zapoczątkował finałowy koncert w ramach serii „Oblicza pianistyki”, a pianiści kontynuowali swą działalność podczas pandemii w formule online, realizując koncerty świąteczne, karnawałowe czy z okazji dnia dziecka. Wreszcie, w ostatnich dwóch latach odbyły się dwie edycje projektu „Letnie Lekkie Koncerty Kooperatywy Pianistycznej” we współpracy z Willą Decjusza.

Rok 2019 został uchwałą Sejmu RP ogłoszony rokiem Stanisława Moniuszki. SPMK aktywnie włączyło się w jego obchody, biorąc udział w two-

rzeniu Portalu Polskiej Pieśni, darmowej strony zawierającej premierowe nagrania w wykonaniu najlepszych artystów młodego pokolenia mało znanych pieśni S. Moniuszki (68 nagrań audio-video) oraz gromadząc w jednym miejscu zbiór odnośników do opublikowanych już, ale rozproszonych po serwisie YouTube nagrań archiwalnych wybitnych wykonawców, a także linki do zdigitalizowanych zasobów nutowych. Przygotowano również tłumaczenia pieśni na język angielski i ich transkrypcje fonetyczne. Powstał dzięki temu unikatowy zbiór materiałów, które umożliwią zagranicznym wykonawcom zaśpiewanie tekstów w języku oryginalnym, a tym samym przyczynią się do promocji pieśniarskiej twórczości kompozytora.

Portal jest przez Stowarzyszenie konsekwentnie rozwijany – najważniejszym dodatkiem było zrealizowane w 2021 roku nagranie audio-video kompletu pieśni Władysława Żeleńskiego (92 nagrania). W 2022 roku wydano 4-płytowy zestaw z kompletem nagrań audio, zaś w 2023 roku zrealizowano edycję wszystkich pieśni oraz umieszczono je w Internecie, aby umożliwić szeroki dostęp do twórczości kompozytora. Stowarzyszenie ponadto zrealizowało kompletne nagranie audio oraz audio-video pieśni Zygmunta Stojowskiego. Na bieżąco zaś umieszczane są obecnie pieśni Fryderyka Chopina, Mieczysława Karłowicza i Ludomira Różyckiego.

Działalność szkoleniowa i naukowa

Niezwykłym przedsięwzięciem jest projekt „Start w muzyczną dorosłość”, kierowany do uczniów ostatnich klas szkół muzycznych II stopnia. „Spotkania pozwalają uczestnikom na zdobycie wiedzy z zakresu planowania własnej kariery, autopromocji, przygotowywania projektów muzycznych oraz ich koordynowania, konstruowania budżetów, a także podstaw wiedzy prawnej w zakresie prawa umów i prowadzenia działalności gospodarczej” (SPMK 2023b). Dzięki warsztatom z menadżerami, prawnikami oraz specjalistami w zakresie przygotowywania projektów młodzi ludzie zdobywają niezbędną wiedzę, która pozwala im na rozpoczęcie funkcjonowania w życiu zawodowym.

Działalność naukowa i edukacyjna przejawia się także w organizowaniu i współorganizowaniu konferencji. Cyklicznie spotykają się uczestnicy Ogólnopolskiej Konferencji „Konteksty kultury, konteksty edukacji”, która za każdym razem skupia się na innych aspektach (np. zarządzaniu kulturą, edukacji kulturalnej, szkole artystycznej w czasie epidemii itp.). Warto wspomnieć, że w 2020 roku konferencja była w obszarze szkolnictwa artystycznego pierwszym i największym wydarzeniem w okresie pandemii (ponad 1000 uczestników). SPMK zaprasza także zainteresowanych na konferencje: „Kultura-Muzyka-Edukacja”, „Nauczyciel w ponowoczesnym świecie”.

cie”, „Gradus ad Parnassum”. Stowarzyszenie stało się również po okresie pandemii liderem konferencji online, organizując już 8 edycji konferencji „{Wirtualna} Akademia Twórczej Pianistyki” i 6 edycji konferencji Wirtualna Akademia Smyczkowa.

Od 2020 roku Stowarzyszenie realizuje również szkolenia wewnętrzne z zakresu pozyskiwania środków finansowych, przygotowując corocznie członków i zainteresowane osoby do składania wniosków w konkursach na szczeblu centralnym, samorządowych, a także w inicjatywach prywatnych fundacji.

Współpraca

Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów prowadzi ożywioną i szeroką współpracę nie tylko z krajowymi podmiotami, ale także na arenie międzynarodowej. Skutkuje to np. wyjazdami młodzieży do Izraela, Finlandii, koncertami muzyków związanych ze Stowarzyszeniem w Stanach Zjednoczonych, Estonii, Finlandii czy Wielkiej Brytanii.

„Młodzi muzycy na ścieżkach historii. Wymiana Polska-Izrael” był projektem zrealizowanym w roku 2015 i obejmował wyjazd Krakowskiej Młodzieżowej Orkiestry Kameralnej (orkiestry Państwowej Szkoły Muzycznej II st. im. W. Żeleńskiego w Krakowie) do Izraela oraz rewizytę młodzieży z Izraela. Młodzi ludzie mogli zaprezentować swoje umiejętności podczas koncertów, a także wziąć udział w szeregu lekcji instrumentalnych, wykładów poświęconych współczesnej muzyce polskiej i izraelskiej i spotkań, które przybliżyły obu stronom kulturę i historię ich krajów.

W 2018 roku Krakowska Orkiestra Kameralna pod dyrekcją prof. Stanisława Krawczyńskiego oraz krakowscy kameraliści mieli możliwość uczestniczenia w koncertowym tournée po Finlandii „Młodzi pod kołem podbiegunowym. Polska muzyka w Finlandii”. Zagraли 9 koncertów w 7 miejscowościach, w tym 5 koncertów orkiestrowych i 4 kameralne, podczas których fińska publiczność miała okazję zapoznać się z 22 utworami 16 polskich kompozytorów.

W 2021 roku muzycy związani ze Stowarzyszeniem przenieśli się na kilka jesiennych miesięcy za ocean z „Muzyką kompozytorów polsko-żydowskich w USA!”, aby na koncertach i prelekcjach w Los Angeles, San Francisco, San Diego, Seattle i Nowym Jorku przybliżyć amerykańskiej publiczności nieznaną kartę wspólnej, polsko-żydowskiej spuścizny muzycznej, twórczość i biografie znakomitych kompozytorów polsko-żydowskiego pochodzenia: Romana Ryterbanda, Mieczysława Weinberga, Szymona Laksa, Karola Rathausa, Grzegorza Fitelberga czy Ignacego Friedmana. W kolejnym, 2022 roku w Nowym Jorku zrealizowano I edycję „Rathaus festiwal”. Wydarzenie

to skupiało uwagę głównie na muzyce Karola Rathausa, choć nie brakło jej także dla innych kompozytorów polsko-żydowskiego pochodzenia (Szymona Laksa, Mieczysława Weinberga, Ignacego Friedmana, Aleksandra Tansmana, Romana Palestera). „Emigracja”, „korzenie”, „dziedzictwo” – to słowa-klucze festiwalu. Programy koncertowe skonstruowane były tak, by ukazywać poszukiwanie tożsamości i prezentować muzykę odzwierciedlającą burzliwą i tragiczną historię XX wieku. Kontynuacją bogatej działalności Stowarzyszenia w USA był projekt zrealizowany w 2023 roku „Muzyczne Ślady Polskich Żydów” – podczas koncertów w Nowym Jorku i Waszyngtonie ponownie zaprezentowano szereg utworów kompozytorów polsko-żydowskich, skupiając się przede wszystkim na twórczości Szymona Laksa i Mieczysława Weinberga. Współorganizatorami i patronami tych wydarzeń były m.in.: Aaron Copland School of Music, Queens College/CUNY, Fundacja Kościuszkowska, Ambasada RP w Waszyngtonie, Konsulat RP w Nowym Jorku, Polish Music Center oraz Polish Cultural Institute New York

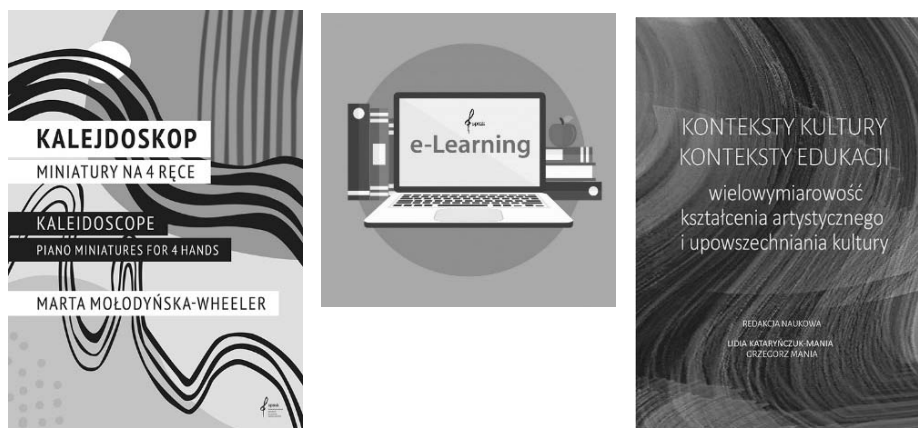
Rok 2022 zaowocował także współpracą z Estońską Akademią Muzyki i Teatru oraz Ambasadą RP w Tallinnie i z Fińskim Towarzystwem Literackim (Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, SKS) oraz Ambasadą RP w Helsinkach. W Estonii i Finlandii muzycy zaprezentowali różnorodność i piękno polskiej muzyki kameralnej XIX i XX wieku. Wśród wykonawców znaleźli się: Jakub Jakowicz (skrzypce), Katarzyna Budnik (altówka), Monika Gardoń-Preinl (fortepian), Zarębski Piano Duo (Grzegorz Mania i Piotr Różański). Wykłady poprowadziła dr hab. Agnieszka Draus, prof. AMKP (Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie).

Wydawnictwa

SPMK realizuje działania także w obszarze szeroko rozumianego rynku wydawniczego: książek, nut, materiałów on-line i nagrań. W swojej ofercie posiada publikacje z zakresu upowszechniania kultury, edukacji artystycznej, terapii i in. Jest wydawcą lub współwydawcą:

- książek: „INFINITY – Oddech permanentny” (2020), „Konteksty kultury, konteksty edukacji – wielowymiarowość kształcenia artystycznego i upowszechniania kultury” (2019), „Konteksty kultury, konteksty edukacji – profesjonalne kształcenie i upowszechnianie muzyki” (2017), „Krakowski Salon Muzyczny: Moniuszko – Żeleński” (2019), „Władysław Żeleński i krakowski salon muzyczny” (2017), „Dziecko i nauczyciel w kulturze artystycznej” (2017), „Z zagadnień terapii artystycznej, logopedycznej i pedagogicznej” (2017), „Dziecko/uczeń. Edukacja artystyczna. Terapia” (2016a), „Edukacja artystyczna – nowe wyzwania” (2016b);

- zbiorów nut: „Na cztery dziecięce ręce” (2019), „Czytanie a vista w szkole muzycznej II stopnia” (2020), „Kaprysy na wiolonczelę solo” (2020), „Kalejdoskop. Miniatury na 4 ręce” (2019), „Pandemony na fortepian i cztery ręce” (2020), „Grajmy więcej na cztery ręce” (2020);
- albumów płytowych: „Panta rhei. Works for accordion duo with chamber orchestra”, „East/West”, „Sonaty i fantazje na altówkę i fortepian”, „Hiszpańska muzyka klarnetowa XX w.”, „Polskie sonaty klarnetowe XX i XXI w.”, „Walce na duet fortepianowy”, „Wrocławscy kompozytorzy na trąbkę i fortepian”, „My Sonic Horizon”, i wielu innych;
- materiałów i nagrań on-line: „Komplet pieśni W. Żeleńskiego”, „Duet fortepianowy w polskiej literaturze muzycznej XX i XXI wieku – katalog dzieł”, „Czytanie a vista. Kurs online autorstwa dr hab. Grzegorza Manii”, „Pieśni Stanisława Moniuszki” oraz koncerty kameralne online.

Rysunek 3. Okładki publikacji.
Źródło: (<https://spmk.com.pl/>)

Literatura | References

- FERENZ K. (2016), Charakter doświadczanej edukacji artystycznej a miejsce sztuki w osobistym systemie wartości młodzieży, [w:] Edukacja artystyczna. Nowe wyzwania, red. L. Kataryńczuk-Mania, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Zielona Góra-Skarbona, s. 17-30, <https://zbc.uz>.

zgora.pl/repozytorium/dlibra/publication/78014/edition/70322
[data dostępu: 27.12.2023].

- IDZIKOWSKI B, NARKIEWICZ-NIEDBALEC E. (RED.) (2000), Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży, Regionalne Centrum Edukacji Kultury, Zielona Góra.
- JARZĄBEK N., ŚWIĄTEK-ŻELAZNA B. (2020), INFINITY – Oddech permanentny, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Zielona Góra-Skarbona, Jarmuła Music, Mikołajowice.
- KATARYŃCZUK-MANIA L. (2016a), Dziecko/uczeń. Edukacja artystyczna. Terapia, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Zielona Góra-Skarbona.
- KATARYŃCZUK-MANIA L. (2016b), Edukacja artystyczna – nowe wyzwania, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Zielona Góra-Skarbona.
- KATARYŃCZUK-MANIA L. (2017), Z zagadnień terapii artystycznej, logopedycznej i pedagogicznej, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Zielona Góra-Skarbona.
- KATARYŃCZUK-MANIA L., MANIA G. (2019), Konteksty kultury, konteksty edukacji – wielowymiarowość kształcenia artystycznego i upowszechniania kultury, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Kraków-Skarbona, https://spmk.com.pl/wp-content/uploads/2020/09/konteksty_kultury_wielowymiarowosc_1a.pdf [data dostępu: 27.12.2023].
- KATARYŃCZUK-MANIA L., PASTERNAK-KOBYLECKA E. (2017) Dziecko i nauczyciel w kulturze artystycznej, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Zielona Góra-Skarbona.
- KOZIAK B. (2020), Kaprysy na wiolonczelę solo, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Zielona Góra-Skarbona, <https://spmk.com.pl/wp-content/uploads/2020/10/Bartosz-Koziak-Kaprysy-na-wiolonczele-solo.pdf> [data dostępu: 27.12.2023].
- MANIA G. (2019), Na cztery dziecięce ręce, PWM, Kraków.
- MANIA G. (2020), Muzyka w prawie autorskim, PWM, Kraków.
- MANIA G., GARDON PREINL A. (2020), Czytanie a vista w szkole muzycznej II stopnia, PWM, Kraków.
- MANIA G., GARDON-PREINL A. (2017), Konteksty kultury, konteksty edukacji – profesjonalne kształcenie i upowszechnianie muzyki, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Kraków-Skarbona, https://spmk.com.pl/wp-content/uploads/2020/09/konteksty_kultury_edukacji.pdf [data dostępu: 27.12.2023].

- MANIA G., RÓŻAŃSKI P. (2017), Władysław Żeleński i krakowski salon muzyczny, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Kraków-Skarbona, https://spmk.com.pl/wp-content/uploads/2020/09/wladyslaw_zelenski_www.pdf [data dostępu: 27.12.2023].
- MANIA G., RÓŻAŃSKI P. (2019), Krakowski Salon Muzyczny: Moniuszko – Żeleński, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Kraków-Skarbona, https://spmk.com.pl/wp-content/uploads/2020/09/moniuszko_zelenski.pdf [data dostępu: 27.12.2023].
- MANIA G., RÓŻAŃSKI P. (2020), Grajmy więcej na cztery ręce, PWM, Kraków.
- MARCHWIŃSKI J. (2016), O znaczeniu kształcenia kameralnego muzyków, [w:] Edukacja artystyczna. Nowe wyzwania, red. L. Kataryńczuk-Mania, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Zielona Góra, s. 239-250, <https://zbc.uz.zgora.pl/repozytorium/dlibra/publication/78030/edition/70335> [data dostępu: 27.12.2023].
- MOŁODYŃSKA-WHEELER M. (2019), Kalejdoskop. Miniatury na 4 ręce, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, Zielona Góra-Skarbona.
- MOŁODYŃSKA-WHEELER M. (2020), Pandemony na fortepian i cztery ręce, PWM, Kraków.
- SPMK (2023a), Dni Muzykowania Zespołowego i Rodzinnego, Serwis internetowy Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kameralistów, <https://spmk.com.pl/projekt/i-dni-muzykowania-zespolowego-i-rodzinnego/> [data dostępu: 27.12.2023].
- SPMK (2023b), Start w muzyczną dorosłość, Serwis internetowy Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kameralistów, <https://spmk.com.pl/start-w-muzyczna-doroslosc/> [data dostępu: 27.12.2023].